

Månadsrapport till nämnd

Arbetsmarknad och funktionsrättsnämnd

December 2024

2025-01-31

Diarienummer: 24AFN42

Handläggare: Emma Edorsson

Innehållsförteckning

1 Resultatrapport	3
2 Resultat	3
3 Beställning av timvikarier.....	11
4 Investeringsverksamhet	12
5 Sammanfattande kommentarer till kommunstyrelsen (FU)	13

1 Resultatrapport

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden	Utfall	Budget	Avvikelse mot budget	Förändring %
TOTALT	202401-202412	202401-202412		2023 / 2024
Intäkter				
Taxor och avgifter	3 443	2 489	954	-9,6%
Hysesintäkter	22 598	20 757	1 841	8,7%
Statsbidrag	200 595	193 886	6 709	5,7%
Övriga intäkter	30 473	25 055	5 418	2,3%
Kommunbidrag	1 218 920	1 218 920	0	3,0%
Summa intäkter	1 476 029	1 461 107	14 922	3,4%
Kostnader				
Personalkostnader	-854 001	-808 486	-45 515	5,7%
Inhyrd personal och konsulter	-7 753	-1 261	-6 492	52,4%
Bidrag och transfereringar	-216 361	-228 021	11 660	5,5%
Köp av verksamhet och entrepren	-263 110	-246 476	-16 634	13,6%
Hyror och fastighetskostnader	-112 841	-110 563	-2 278	7,2%
Övriga kostnader	-51 335	-49 737	-1 598	2,2%
Besparing	-134	14 900	-15 034	45,4%
Material och förbrukning	-13 238	-14 844	1 606	-18,8%
Fordon och transporter	-13 397	-13 855	458	0,7%
Måltider	-1 388	-1 171	-217	-13,9%
Avskrivningar och intern ränta	-1 436	-1 593	157	11,6%
Summa kostnader	-1 534 995	-1 461 107	-73 888	6,8%
Resultat	-58 966	0	-58 966	

2 Resultat

Sammanfattning av resultatet för AFN 2024

Resultatet för 2024 uppgår till minus 59,0 mnkr för hela nämndens ansvarsområde. De största ekonomiska avvikelserna beror på individuella lösningar och dubbelbemanning inom Boende LSS för flera komplexa ärenden, samt köp av platser på externa LSS/SoL-boenden. Avvikelser finns även inom assistansen där timersättning från Försäkringskassan inte täcker de faktiska personalkostnaderna för SFB-beslut. Brist på sjuksköterskor innebär höga kostnader för bemanningssköterskor. Kostnader för försörjningsstöd har inte ökat i förväntad omfattning, vilket gett positiv avvikelse för ekonomiskt bistånd.

Påbörjade besparingar under 2024 ger effekter på de ekonomiska förutsättningarna för 2025. (Välfärdsnämnderna hade ett totalt besparingskrav på 180 mnkr för 2024, som

en konsekvens av nämndernas underskott för 2023, samt de krav på besparingar som ligger för 2024).

Nämnden fattade besparingsbeslut den 21 februari. De beslut som Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden fattade innebär helårseffekter på 37,2 mnkr (med helårseffekt avses vad som kan uppnås under en 12-månadersperiod). En del av denna summa (inte hela) har uppnåtts i form av besparingar under 2024. Detta på grund av att nämnden fattade beslut om budget i december 2023 utifrån de ramar som alltså gavs den 27 november 2023.

Beslutade besparingsåtgärder med viss effekt under året:

- Avslut av verksamheterna Aktivitetshuset samt möbel/hantverk Nygatan
- Avslut KRAMI
- Avslut köpt arbetsträning ASF
- Minskning av antalet tjänster inom Vuxenutbildningen
- Minskning av antalet tjänster inom Arbetsmarknad och stöd
- Bemanningshandbok och utvecklingsstege (har börjat ge resultat i slutet av året)

Övriga anpassningar ej tagna av nämnd:

- Minskning av administrativa tjänster
- Återhållsamhet kring inköp, utbildningar, lokalanpassningar
- Effektivare användning av lokaler
- Omdisponering av ansvar och uppdrag
- Nya intäktskällor via projekt eller statsbidrag

KS/KF beslutade i februari om att omfördela 387 tkr från AFN till den centrala bemanningsenheten. Samtidigt beslutades om kompensation till nämnden för helårseffekt av kapitaltjänstkostnad och hyra för fastställda investeringar under 2023, vilket ger AFN ökat kommunbidrag med 283 tkr. Nämnden har kompenserats med centralt avsatta medel för ökade lönekostnader till följd av avslutad lönerevision med 500 tkr enligt KS beslut i juni. I oktober kompenserades nämnden med 142 tkr för ej utlagda hyreskompensationer. Total justering för nämnden uppgår till +538 tkr.

Kommentarer och åtgärder till större avvikelser i resultatet per verksamhetsområde

Ekonomiskt bistånd +15,9 mnkr (nov +14,5 mnkr)

Kostnaderna för ekonomiskt bistånd har varit lägre än budgeterat. Detta är till stor del en följd av Arbos förändrade och goda arbete med att minska kunders behov av försörjningsstöd via förflyttning till egen försörjning. Ett antal kunder har fått introduktions- eller nystartsjobb vilket är ekonomiskt mer fördelaktigt för kommunen. Därutöver påverkar omvärldsfaktorer i form av att lågkonjunkturen 2024 inte har slagit riktigt så hårt som bedömdes hösten 2023. Arbetslösheten fortsätter öka i Gävle och ligger på 9,7% vilket är 0,5% och 243 personer högre än för ett år sedan. Antalet personer med behov av ekonomiskt bistånd har ökat under nov-dec 2024, detta i form av ny målgrupp ukrainare som av regeringen sedan hösten 2024 givits rätt att omfattas av ekonomiskt bistånd.

Beslutad besparing om minskade kostnader för ekonomiskt bistånd om 6 mnkr 2024 är genomförd och överträffad. Fortsatt gott utfall kräver att Arbos kan fortsätta leverera och göra att kunder inte behöver bistånd. Detta hanteras genom kvalitetssäkrande och utvecklande insatser inom Arbos och personal i drift.

Trygghetsanställda -18,8 mnkr (nov -17,4 mnkr)

Avvikelsen består främst av att det 2024 inte tillförts något kommunbidrag alls för lönekostnader för trygghetsanställda i budget trots att kommunen har 130 trygghetsanställda. Detta ger alltså avsaknad av intäkt och underfinansierade kostnader. I detta ingår även kostnader för handledning som heller inte finansierats. Nämnden tog inget besparingsbeslut avseende trygghetsanställda, men samtidigt heller ingen beslutad finansiering.

ARBOS exkl Trygghetsanställda -1,5 mnkr (nov -2,9 mnkr)

Gävle kommun blev i maj beviljat 2,7 mnkr för sommarens feriejobb, vilket är dubbelt så högt belopp än förväntat/budgeterat. Statens bidrag här varierar varje år och besked ges få veckor innan starten av sommarjobben.

Gävle kommun fick av Arbetsförmedlingen ökad tilldelning av nivåer av introduktions- och nystartsjobb under inledningen av 2024. Dessa tjänster används som ett sätt att få

personer ut i anställningar och sänka det ekonomiska biståndet, samt som väg till egen försörjning. Introduktions- och nystartsjobb används alltså för att växla ut ekonomiskt bistånd som innebär högre kostnader än lönekostnaden. Avvikelse för introduktions- och nystartsjobb uppgår till -5,1 mnkr.

AFN besparingsbeslut 2024 riktade mot Arbos var avveckling av KRAMI (0,9 mnkr), avsluta köpt arbetsträning hos Arbetsintegrerade Sociala Företag (0,6 mnkr), samt minska antalet årsarbetare inom Arbetsmarknad och stöd (2,3 mnkr). Arbos har genomfört samtliga besparingar nämnden beslutade om i februari. Verksamheten har under våren minskat personalstyrkan utifrån nämndens besparingsbeslut. KRAMI och köp av arbetsträningsplatser avslutades under april. Besparing i form av personal hanterades genom att inte återbesätta tjänster vid tjänstledighet, egen uppsägning osv, ej behov av uppsägningar. Därutöver har Arbos även tagit över målgruppen från Aktivitetshuset som lades ner i maj. Arbos har arbetat mycket hårt med att effektivisera arbetssätt för att leverera mer trots lägre personalstyrka.

Hälso- och sjukvård -3,1 mnkr (nov -2,6 mnkr)

Kostnader för bemanningssköterskor är fortsatt höga och anledning till negativ avvikelse. Till och med mars nyttjade hela Hälso- och sjukvårdsverksamheten (i både Arbetsmarknads- och funktionsrättsmänden och Omvårdnadsnämnden) 32 bemanningssköterskor, därefter minskade detta antal till 21 under april. Det utökades under sommarmånaderna. Rekrytering har pågått under året, men täcker inte verksamhetens behov av sjuksköterskor. Hela Hälso- och sjukvårdsverksamheten (i både Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden och Omvårdnadsnämnden) har nyttjat totalt 39 hyrsköterskor under perioden juni - september vilket påverkar kostnadsbilden.

From 1 maj ändras ledningsstruktur inom kontor Hälso- och sjukvård. Kontoret minskar antalet verksamhetschefer från två till en.

Boende LSS egen regi -38,2 mnkr (nov -36,3 mnkr)

Merparten av årets minusresultat, 33,9 mnkr, består av timtid, övertid, OB, semesteruttag, pensionskostnad, och köp av verksamhet. Övriga 2,8 mnkr beror på en ofinansierad, nystartad verksamhet.

BoS-LSS har ett totalt ökat användande av timvikarier jmf med 2023 och 2022. Detta förklaras av mindre flexibilitet i schemat utifrån nya regler om dygns- och veckovila samt avskaffande av flexibel arbetstidsmodell, vilket gör att man behöver använda timtid, och i värsta fall förskjuten arbetstid/övertid, vid oförutsett behov t ex ledsagning där man tidigare kunde använda timbank.

Merparten av kunderna som beviljats korttidsvistelse för barn och unga är i behov av en till en och även dubbelbemanning på vissa dygn. Orsak är förekomst av utåtagerande. Förslag att justera åldrar mellan barn- och vuxenkorttids beslutades av nämnden i december och gäller från 2025.

Verksamhetsområdet har under året haft behov av individuella lösningar utifrån komplexa behov hos kund i kombination med kvalitetsansvar för övriga kunder och arbetsmiljöansvar/direktiv från tillsynsmyndigheter. För den lösning som skapats under delår tre kvarstår behovet i närtid. Behov 12 årsarbetare, utfall per 31 december -2,8 mnkr.

Under delår tre startades en ny gruppbostad och initialt har läget varit mycket utmanande och krävt dubbelbemanning dygnet runt, larm och justering av utemiljö. Sedan december belastas verksamheten även av köp av utredningsplats. Schemat är reducerat från 16 ÅA till 12 ÅA.

Verksamhetsområdet har haft tilldelning av statsbidrag psykisk hälsa samt säkerställa god och nära vård.

Arbetet med implementering av bemanningshandboken har intensifierats under året och under delår tre skapades ett material i form av en utvecklingsstege om 10 steg till stöd för enhetschefer. Vidare åtgärder; avvakta tillsättning av vakanser där det är möjligt utifrån kundperspektiv, översyn av mötestider för att få ut mer arbetstid per medarbetare, reducering av handledningstid.

Under delår tre har en undersökning gällande boendemiljö och bemanning natttid påbörjats, med syfte att skapa en välfungerande och trygg boendemiljö, samtidigt som nattpersonalen har en god arbetsmiljö och arbetstiden används på ett effektivt och resurssmart sätt. Då undersökningen är slutförd bedöms hur fördelningen av personalresurser behöver se ut.

Köp av plats LSS/SoL -11,1 mnkr (nov -8,6 mnkr)

Budgeteringen av LSS och SoL är utmanande och kan bidra till glapp mellan budget och behov. De senaste årens utvecklade diagnoskriterier medför att fler personer än tidigare bedöms tillhöra LSS. Köp av externa platser sker på grund av brist på platser i kommunen och har kostat mer än förväntat hittills i år, delvis även på grund av hög OPI.

Socialpsykiatri egen regi -3,6 mnkr (nov -2,9 mnkr)

Merparten av årets minusresultat består av timtid, övertid och OB-ersättning vid utbeordring av ordinarie personal. Vidare har kostnader för larm och bevakning överstigit budget utifrån en ökande problematik med hot och våld såväl från kund till personal som mellan enskilda kunder.

Arbetet med implementering av bemanningshandboken har intensifierats under året och under delår tre skapades ett material i form av en utvecklingsstege om 10 steg till stöd för enhetschefer. Vidare åtgärder; avvakta tillsättning av vakanser där det är möjligt utifrån kundperspektiv, översyn av mötestider för att få ut mer arbetstid per medarbetare, reducering av handledningstid.

Verksamhetsområdet har under 2024 erhållit statsbidrag för området psykisk hälsa.

Personlig assistans egen regi -9,2 mnkr (nov -9,4 mnkr)

Lägre volymer än budgeterat ger negativ avvikelse på intäkter. Personalkostnaderna avviker med -9,5 mnkr, vilket bland annat beror på svårigheter i schemaläggning i samband med 11-timmars dygnsvila. Det leder till fler antal vikarietimmars och övertidsersättning. Verksamheten har tappat ett par kunder under året, då lönekostnader eftersläpar medan intäkt för utförd tid stoppas direkt uppstår en negativ avvikelse mellan intäkt och kostnad vid avslut. Kostnad i november för uttag av timbank utifrån avslut av flexibelt arbetstidsavtal.

Arbete gällande schema och planeringsarbete har fortlöpt under året. Utbildning för att stärka enhetschefer i ekonomi och strategi kring arbetssätt av schemaläggning samt rehabiliteringsprocessen och en översyn av introduktionsprocessen likaså.

Verksamheten har under året arbetat för att säkerställa en förhöjd ersättning från

Försäkringskassan i berörda ärenden, vilket innebär högre intäkter för en del ärenden.

Boendestöd +4,8 mnkr (nov +4,3 mnkr)

Boendestöd har högre intäkter än budget vilket kan förklaras av volymökning och pågående planerings- och schemaarbete i syfte att ta fram resursturer och minska vikarietimmarna. Resursfördelning sker enligt beviljad tid, men hinder hos kund medför ibland att all beviljad tid inte kan utföras.

Personligt stöd +1,5 mnkr (nov +1,2 mnkr)

Personligt stöd har lägre personalkostnader än budget vilket kan förklaras av pågående planerings- och schemaarbete i syfte att ta fram resursturer och minska vikarietimmarna.

Uppdragstagare LSS -1,0 mnkr (nov -0,9 mnkr)

Uppdragstagare LSS har en ökad volym i samband med kampanjen 2023 vilket innebär ökade kostnader samtidigt som verksamheten har fast ersättning genom kommunbidrag.

Förebyggande insatser och aktiviteter +1,0 mnkr (nov +1,3 mnkr)

Hos EDV har det under året tillkommit 50 nya brukare. Flera av brukarna har omfattande behov av stöd och i flera fall behövs att ha en personal för en brukare. På grund av ökat behov av sysselsättningsplatser har det under hösten öppnats en ny EDV-verksamhet i Hemlingby. Bemanning sker till största del genom omfördelning av resurser men en utökning med 3 årsarbetare behövs för att möta behoven. En viktig framgångsfaktor inom EDV är att all personalfrånvaro hanteras via en egen poolgrupp vilket medför att verksamheten begränsat behovet av timvikarier. Det ger bättre ekonomi och god kvalitet genom god person- och stödkontinuitet för brukarna och skapar även trygghet för medarbetarna. EDV har under 2024 sänkt kostnaderna med 1,9 mkr genom effektiviseringar samtidigt som man möter ökat behov av nya brukare.

Nämnden beslutade 2024 om att stänga ner Aktivitetshuset och möbel/hantverk, vilket genererat besparing om 5 mnkr i form av minskning av 8 årsarbetare. Verksamheterna

stängdes den 31 maj 2024. Deltagarna har nu annan aktivitet hos Arbos. Samtliga 8 medarbetare har erbjudits lediga tjänster inom Vålfärd Gävle och tackat ja till detta.

Vuxenutbildning +5,2 mnkr (nov +3,3 mnkr)

Statsbidrag är mycket svåra att prognostisera, de beror på söktryck och antalet kursstarter. SFI för ukrainska flyktingar startade 2023 och många elever kunde tas in i befintliga sfi-klasser. Verksamheten har varit sparsam med ersättningsrekrytering. Verksamheten har fått statsbidrag för vissa tjänster kopplade till äldreomsorgslyftet och till de sk APL-coacherna, som också kopplas till vård och omsorg.

AFN besparingsbeslut om minskning av personal har hanterats genom avslut av 18 åa lärare, stödpersonal och chef. Detta har skett via ålderspension, överflytt till Utbildning Gävle, uppsägningar mm. Deleffekter har nåtts under våren och sommaren men full ekonomisk effekt av personalneddragningarna kom från september och framåt. Vuxenutbildningen har arbetat hårt med att effektivisera och prioritera verksamhet och utförande för att kunna leverera gentemot elever trots minskat antal lärare och stödpersonal.

En annan anledning till det positiva resultatet är höjd tilldelning av medel från Migrationsverket vilka ökade från sommaren och framåt till följd av att ukrainare beslutades få rätt till bosättning i Sverige.

Utveckling och stöd -1,2 mnkr (nov -1,6 mnkr)

Under 2024 har sektorn minskat administrationen med 11 årsarbetare, både chefer och medarbetare, motsvarande ca 7 mnkr på helårsbasis. För AFN innebär detta ca 2,1 mnkr. Besparingen har inneburit vakanshållning samt identifierat övertaliga medarbetare. Ett omfattande arbete har genomförts avseende omfördelning av arbetsuppgifter. Först 2025 uppnås helårseffekt.

Negativa avvikelser finns för mindre reparationer och underhåll samt el.

Övergripande +5,0 mnkr (nov +4,9 mnkr)

Justering av gammal fordran för ersättning mot Försäkringskassan för utförd tid personlig assistans. Här finns även intäkter för elever som beviljats personlig assistans

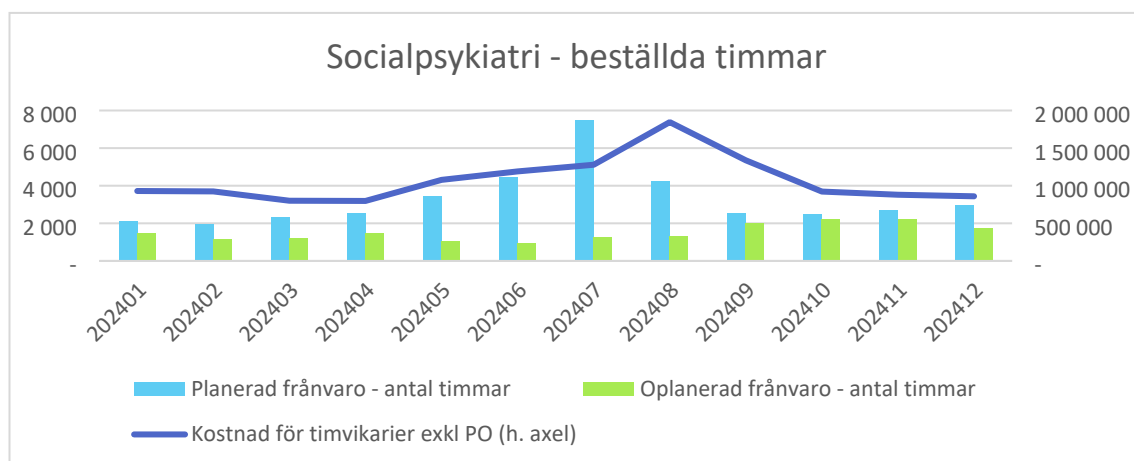
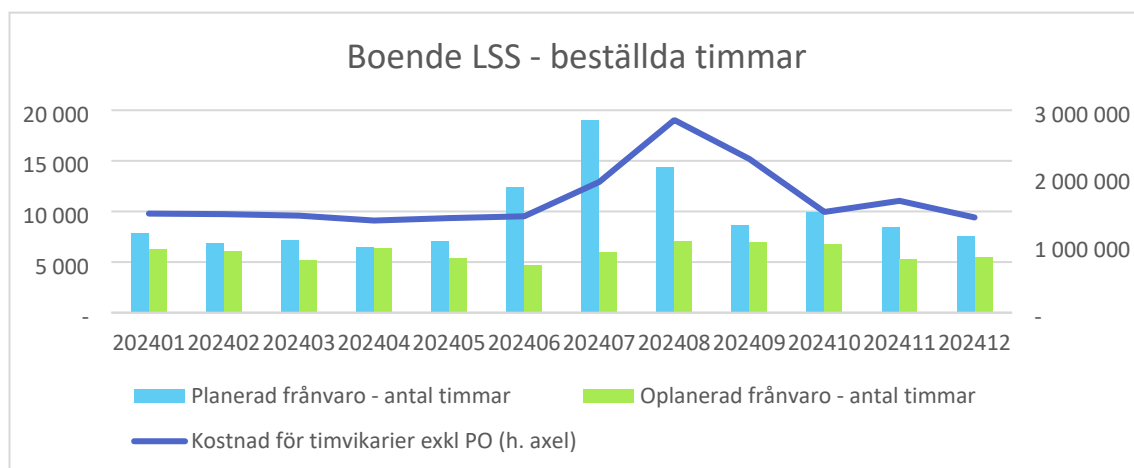
under skoltid. I september kom fakturorna för återrapporteringen från Skolverket 2023, mellanskillnaden bokades ut i resultatet (0,8 mnkr).

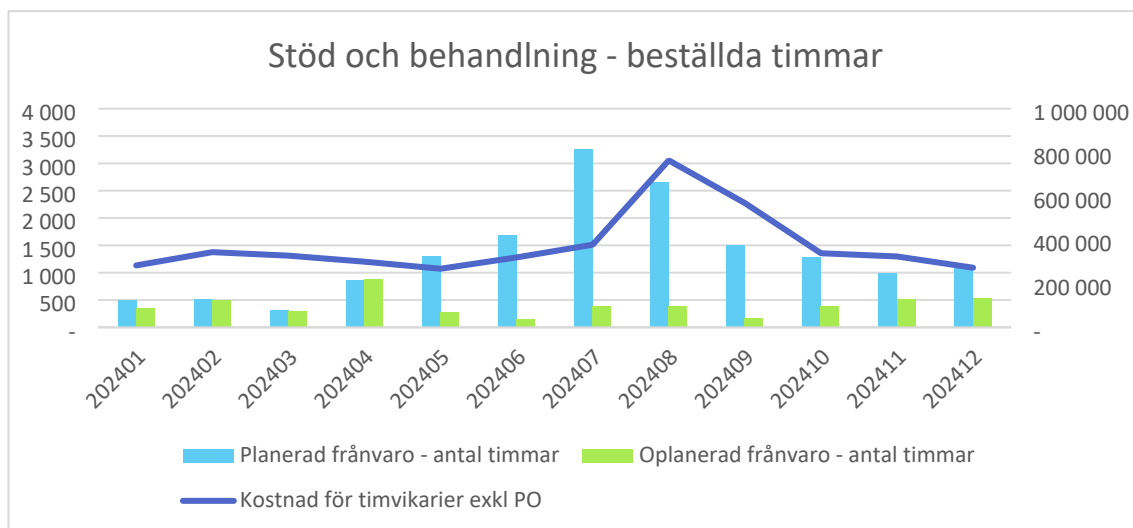
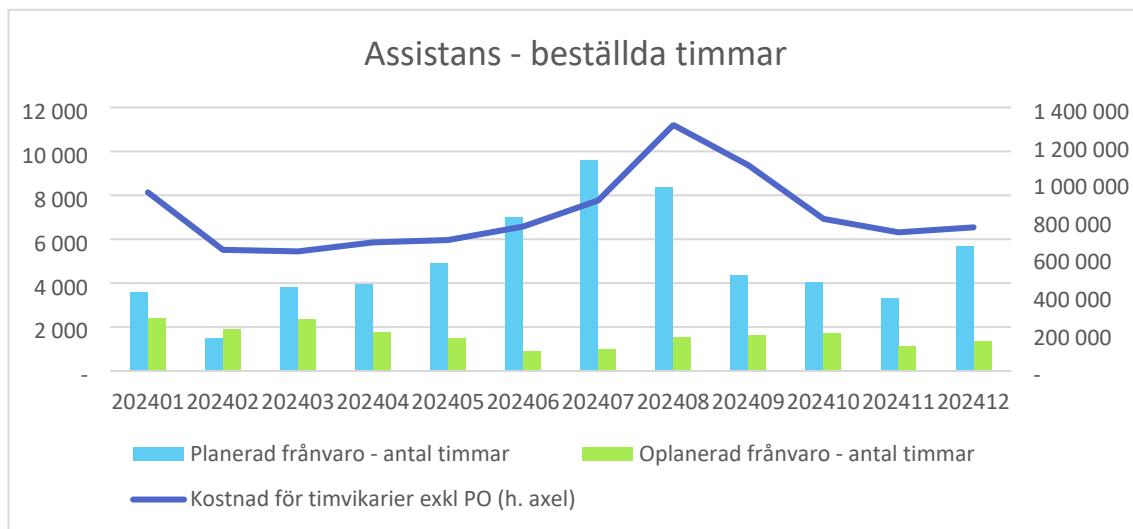
Mindre avvikelser -4,6 mnkr

Personlig assistans Myndighet -1,8 mnkr

Resursfördelning Myndighet -2,8 mnkr (volymökning i förhållande till budget)

3 Beställning av timvikarier

4 Investeringsverksamhet

Utfallet på investeringsverksamheten är 1,7 mnkr, årets (justerade) budget 2,6 mnkr. Investeringar avser installation av inbrottslarm, trygghetslarm, nyckelskåp, tvättmaskin samt inventarier kopplade till det nya barnboendet på Domarringen 50.

Återhållsamhet generellt samt gällande anpassningar av lokaler har lett till färre investeringar.

KS beslutade om ny investeringsplan i juni, vilket för nämnden innebär en minskning av investeringsbudgeten från 3,4 mnkr till 2,6 mnkr.

5 Sammanfattande kommentarer till kommunstyrelsen (FU)

Resultat / Årsprognos/Investeringsverksamhet

Resultatet för 2024 uppgår till minus 59,0 mnkr för hela nämndens ansvarsområde. De största ekonomiska avvikelserna beror på individuella lösningar och dubbelbemanning inom Boende LSS för flera komplexa ärenden, samt köp av platser på externa LSS/SoL-boenden. Avvikelser finns även inom assistansen där timersättning från Försäkringskassan inte täcker de faktiska personalkostnaderna för SFB-beslut. Brist på sjuksköterskor innebär höga kostnader för bemanningssköterskor. Kostnader för försörjningsstöd har inte ökat i förväntad omfattning, vilket gett positiv avvikelse för ekonomiskt bistånd.

Påbörjade besparingar under 2024 ger effekter på de ekonomiska förutsättningarna för 2025. De besparingsbeslut som Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden fattade den 21 februari innebär helårseffekter på 37,2 mnkr (med helårseffekt avses vad som kan uppnås under en 12-månadersperiod). En del av denna summa har uppnåtts i form av besparingar under 2024.

Beslutade besparingsåtgärder med viss effekt under året:

- Avslut av verksamheterna Aktivitetshuset samt möbel/hantverk Nygatan
- Avslut KRAMI
- Avslut köpt arbetsträning ASF
- Minskning av antalet tjänster inom Vuxenutbildningen
- Minskning av antalet tjänster inom Arbetsmarknad och stöd
- Bemanningshandbok och utvecklingsstege (har börjat ge resultat i slutet av året)

Övriga anpassningar ej tagna av nämnd:

- Minskning av administrativa tjänster
- Återhållsamhet kring inköp, utbildningar, lokalanpassningar
- Effektivare användning av lokaler
- Omdisponering av ansvar och uppdrag
- Nya intäktskällor via projekt eller statsbidrag

Utfallet på investeringsverksamheten är 1,7 mnkr, budget 2,6 mnkr. Investeringar avser installation av inbrottslarm, trygghetslarm samt nyckelskåp och tvättmaskin.

Återhållsamhet generellt samt gällande anpassningar av lokaler har lett till färre

investeringar.